

Мен мен директоры

Б.М.Есқалиева
2024 жыл

**2024-2025 оку жылындағы АТА-АНАЛАРДЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
ҚОЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ аясында жүргізілген жұмыс жоспары**

2024-2025 ОҚУ ЖЫЛЫНДА БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫНДАҒЫ АПҚО -НЫҢ ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ

АПҚО сабактарының мазмұнының негізі

Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталықтарының қызметі балалардың әл-ауқаты ұғымына негізделген, өйткені ата-аналар баланы дамыту мен тәрбиелеуде басты рөл аткарады. Өзара сыйластық пен қолдау отбасының әрбір мүшесіне басқаларға деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты сезінуге көмектеседі – бұл құндылықтар қактығыстар мен дауларды тиімді шешу, ымыраға келу және бір-бірін түсіну қабілетін қалыптастырады. Отбасында әл-ауқатты қалыптастыру және қолдау оның барлық мүшелерінің үнемі қүшігерін, назарын және қамқорлығын талап етеді, ал үй ортасы - бала білім алып, дами бастайтын алғашқы орта.

Эмоциялық тұрақтылық және ата-ана-баланың жағымды қарым-қатынасы салауатты үй ортасына ықпал етеді. Ата-аналар баланың салауатты психологиялық дамуы үшін аса маңызды эмоциялық қолдау мен қауіпсіздікті қамтамасыз етеді.

Отбасының әл-ауқатын қалыптастыруға отбасының барлық мүшелерінің денсаулығына қамқорлық жасау, тұрақты медициналық тексерулер, дұрыс тамактану және дene белсенділігі өсер етеді. Ата-аналар балаларды дұрыс тамактанумен, үйкесінен үлгілерімен және дene белсенділігімен қамтамасыз етеді, бұл дene бітімінің дамуына және жалпы денсаулығына ықпал етеді.

Ата-аналар ерте балалық шақтан бастап білім беру жүйесінде маңызды рөл аткарады. Олар үйкесі мен демалудың көлемі мен сапасына назар аудара отырып, күн тәртібін қадағалай алады, үй тапсырмасын орындауда көмектеседі, білімге деген қызығушылықты ынталандырады және баланың психикалық қабілеттерін дамытып, сактай алады.

Олар балаларға қактығыстарды шешуді үйренуге, ынтымактасуға және басқаларды күрметтеуге көмектеседі. Отбасының әрбір мүшесі өз сезімдері мен пікірлерін білдіре алуы үшін ата-аналар мен балалар арасында сенімді қарым-қатынасты дамыту маңызды, оған отбасылық байланыстарды нығайтатын бірлескен іс-шаралар, мерекелер, демалыс және отбасылық дәстүрлер ықпал етеді.

Жеке әл-ауқат ұғымы соңғы онжылдықта кен тараган, әр түрлі зерттеушілер әзірлеген және Дүниежүзілік денсаулық сактау үйымының (бұдан әрі – ДДҮ) ұсынымдарында көрініс тапқан.

Дүниежүзілік денсаулық сактау үйымы (ДДҮ): Өзінің басылымдарында денсаулықты анықтауда үйымға тек физикалық қана емес, сонымен қатар психикалық және әлеуметтік әл-ауқат та кіреді.

PERMA әл-ауқат моделі: Оң психологияның негізін салушылардың бірі Мартин Селигман әзірлеген PERMA моделі әл-ауқаттың бес негізгі элементін

№	Әл-ауқатының түрлері	АПҚО -да оқитын ата-аналарға арналған сабактардың тәқырыбы		
		6-7 жас – 10-11 жас	11-12 жас – 14-15 жас	15-16 жас – 17-18 жас
1	Физикалық	Сапалы үйқы: балалардың дамуы мен денсаулығының негізі	Жасөспірімдердің үйкесі: Оқуга және мінез- құлышқа әсері	Жасөспірімнің үйкесі және психикалық денсаулығы
		Дұрыс тамақтану әдет- ғұрптың күру	Барлық отбасы үшін дұрыс тамақтану	Сыртта тамақтану
2	Когнитивті	Зейінді дамыту	Жадыны дамыту	Өмір бойы оқыту: неге? қалай?
		Логикалық ойлауды үйрену	Балаңыздың ой-пікірін ояту	Шығармашылықты ынталандыру
3	Эмоционалды	Отбасылық келісімнің кепілі – сенімді қарым-қатынас	Жасөспірімді түсіну және қабылдау тәртібі	Тұлғаның қалыптасуы: тәуелсіздікке құқық
		Баланы өзінің және басқа адамдардың сезімін түсінуге үйрету тәртібі	Бұлдіретін сыртқы әсерлерге балалардың қарсы тұруы	Ата-аналардың эмоциялық күйреуі: оны қалай болдырмауга және женуге болады?
4	Әлеуметтілік	Балалардың қауіпсіздігі – ересектердің қамқорлығы	Балаңыз төтенше жағдайға дайын ба?	Жеке қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыру

	Бақытты ана күпиялары	Әкелік — бала бақытының қайнар көзі	Болашаққа ұмтылу: Балаңызға өз әлеуетіне жетуге қалай көмектесуге болады
--	--------------------------	--	--

Жаңа 2024-2025 оқу жылында ата-аналарға арналған сабактарды әзірлеуге «Педагогтер мен ата-аналар: балалар мүддесі үшін ынтымақтастық» республикалық байқауына катысқан еліміздің үздік ұстаздары тартылды. Аталған байқаудың женімпаздары мен номинанттары «Өркен» балалардың әл- ауқатын арттыру үлттық ғылыми-практикалық институты жанындағы «Жалын» қоғамдастығына кіреді.

қамтиды: Позитивті эмоция, өзара іс-қимыл, қарым-қатынас, магына және жетістік.

Маслоу, Абрахам (1954): Өзінің қажеттіліктер иерархиясы теориясында Маслоу адам қажеттіліктерінің әр түрлі деңгейлерін талқылайды, оларға физиологиялық (физикалық әл-ауқат), қауіпсіздік қажеттіліктері (физикалық және әлеуметтік әл-ауқатпен байланысты), әлеуметтік қажеттіліктер (әлеуметтік әл-ауқатпен байланысты), сыйластық қажеттіліктері (эмоциялық әл-ауқатпен байланысты), өзін-өзі өзектендіру қажеттіліктері (танымдық иглікпен байланысты) жатады.

Рейф, Кэрол (1989): Кэрол Д. Рейф танымдық, эмоциялық, әлеуметтік әл- ауқатпен байланысты алты компонентті қамтитын психологиялық игліктің негізін жасады: дербестік, жеке өсу, өзін-өзі бағалау, басқалармен жағымды қарым-қатынас, өмірдегі мақсаттар, коршаған орта.

Бұл дереккөздер мен модельдер игліктің әр түрлі аспектілері мен олардың өзара байланыстарын жанжакты түсінуді қамтамасыз етеді, соның негізінде **негізгі төрт түрді ажыратамыз:**

Когнитивтік әл-ауқат - есте сактау, назар аудару, түсіну және үйрену қабілеті, ой процесстерінің дамуы, интеллект сияқты психикалық процесстердің дамуы. Танымдық әл-ауқат бұл процесстердің онтайлы жұмыс істейтін жағдайын көрсетеді, бұл адамдарға толық өмір сүрге мүмкіндік береді.

Дене әл-ауқаты - организмнің сыртқы жағдайларға бейімделуі, оның барлық органдары мен жүйелерінің жақсы үйлестірілген жұмысы, сондай-ақ берік иммунитет. Салауатты өмір салты мәдениеті: күнделікті режим, дұрыс тамақтану, сапалы ұйқы, дене белсенділігі, демалыс, денсаулық және қазіргі адамның бейнесі.

Эмоциялық әл-ауқат - баланың өз эмоциясы мен мінез-құлқын түсініп, бақылай білуі, баланың жеке басының қалыпты дамуына, жағымды қасиеттердің дамуына, басқа адамдарға деген достық қарым-қатынасқа, басқа адамның сезімі мен жағдайына қайғы-қасірет, қайғы-қасірет сезінуіне септігін тигізетін сенім, қауіпсіздік сезімі.

Әлеуметтік әл-ауқат - әлеуметтік өзара іс-қимыл дағдыларын қалыптастыру, өзара қарым-қатынас орнату, ынтымақтастық, жанжалдарды шешу, айналадағы шындықпен өзара әрекеттесуде тұрактылық, төтенше жағдайларда қауіпсіз мінез-құлық және корғау дағдыларын дамыту.

Ата-аналарды педагогикалық колдау орталығында психологиялық және педагогикалық білім беру сабактарының мазмұны мынадай әл-ауқат түрлеріне негізделеді:

Еліміздің білім беру үйымдарының үздік педагогтеріне қазақ және орыс тілдерінде АПҚО-2.0 сыныптарының тақырыптары ұсынылды. Сабак тақырыптары Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығының қызметін бақылау нәтижелері негізінде анықталып, ата-аналар мен білім беру үйымдарының сауалдары ескерілді. Институттың зерттеушілері (сарапшылардың жұмыс тобы) оқытушыларға сабактарды әзірлеуде тәлімгерлік көмек көрсетті, әрбір әзірлеушімен ZOOM конференциялары форматында жеке консультациялық жұмыс жүргізді.

Мұғалімдерге әдіснамалық көмек көрсету мақсатында осы нұсқаулықта ата-аналарды психологиялық және педагогикалық қолдау сабактарын әзірлеу ұсынылады.

Бекітемін.

Мектеп директоры: Б.М.Есқалиева

**Ата-аналарға педагогикалық қолдау көрсету бағдарламасы
аясында жүргізілетін жұмыс жоспары**

№	Тақырып	Мазмұны	Мерзімі	Жауаптылар
				Ата-аналарға педагогикалық қолдау көрсету бағдарламасы 1-4 сыйның оқушылары
1	Сапалы үйкесінде балалардың дамуы мен денсаулығының іргетасы	1. Баланың тұлғасын дамыту үшін үйкесінде маңызы. 2. Баланың танымдық және эмоциялық дағдыларын дамыту үшін негіз ретінде үйкетау. 3. Әдет-ғұрыпты қалыптастыру алгоритмі. 4. Дұрыс үйкетау үшін қажетті жағдайлар.	қыркүйек	Амантаева А Қалиева А
2	Дұрыс тамақтану әдет-ғұрпын күрү	1. Балалардың дамуындағы дұрыс тамақтанудың маңыздылығы: дene және психикалық жай-күй 2. Дұрыс тамақтанбауға және олардың салдарларына байланысты аурулардың мысалдары 3. Дұрыс тамақтану негіздері: сорты, модерациясы және тере-тендігі. 4. Отбасында дұрыс тамақтану үшін қолайлы жағдай жасау бойынша практикалық консультациялар.	казан	Оспанов Е Ұзақбаева С
3	Назар аударуды дамыту	1. Балалардың назарын аударуды дамыту проблемасының маңыздылығы мен маңызы. 2. Назар аударудың негізгі қасиеттері. 3. Назар аударуды дамыту әдістері мен тәсілдері. 4. Үйде колдануға арналған практикалық тапсырмалар мен ойындар.	караша	Амантаева А Қалиева А

4	Логикалық ойлауды үйрену	1. Логикалық ойлау табыстың негізі ретінде 2. Балаларда логикалық ойлаудың негізгі аспектілері.	желтоқсан	Оспанов Е Ұзақбаева С
---	--------------------------	--	-----------	--------------------------

		3. Балаларға осы шеберлікті дамытуға көмектесу тәртібі 4. Ата-аналарға практикалық консультация беру		
5	Отбасылық келісімнің кепілі – сенімді қарым-қатынас	1. Сенімгерлік қарым-қатынас: бақытты отбасылық қатынастардың негізі. 2. Байланысты сенімгерлік басқарудың негізгі принциптері мен факторлары. 3. Сенімсіздік, бүркеншік сенім, шынайы сенім. Істерді талдау. Сенімсіздіктің теріс салдары. 4. Баламен ойдағыдан сенімді қарым-қатынас жасау үшін ата-аналарға арналған негізгі дағдылар мен практикалық кеңестер.	қантар	Амантаева А Қалиева А
6	Баланы өзінің және басқа адамдардың сезімін түсінуге үйрету тәртібі	1. Баланың дамуындағы қайғы-қасірет және оның рөлі. 2. Баланың және басқа адамдардың сезімін ашық қарым-қатынас, күрметтеу және түсіну. 3. Басқа адамдардың және өз сезімдерін білдіру және түсіну тәсілдері. 4. Баланы жанжалдарды шешуге үйрету - ата-аналарға кеңес беру.	ақпан	Оспанов Е Ұзакбаева С
7	Балалардың қауіпсіздігі ересектердің қамкорлығы	1. Дене дайындығы: төтенше жағдайларда организмді қорғау дағдылары мен қабілеттері 2. Эмоциялық дайындық: қорқыныш пен үрейді жену тәсілдері мен тәсілдері 3. Танымдық әзірлік: қауіпсіздік саласындағы білімді және қорғау әдістерін менгеру 4. Әлеуметтік дайындық: қын жағдайдағы баланың коммуникациялық дағдыларын және коммуникациялық дағдыларын дамыту	наурыз	Амантаева А Қалиева А
8	Бақытты құпиялары ана	1. Қазіргі ана болу ерекшеліктері 2. Отбасылық және кәсіптік жұмыспен қамту 3. Егер анам жалғыз қалса... 4. Тиімді ананың дағдылары.	сәуір	Оспанов Е Ұзакбаева С

Бекітемін.

Мектеп директоры: Б.М.Ескалиева

**Ата-аналарға педагогикалық қолдау көрсету бағдарламасы
аясында жүргізілетін жұмыс жоспары**

Ата-аналарға педагогикалық қолдау көрсету бағдарламасы 5-9 сынып оқушылары		Мерзімі	Жауаптылар	
1	Жасөспірімдердегі үйкі: Окуға және мінез-құлышқа әсері	1. Жасөспірімдердегі үйкі физиологиясы. 2. Үйкіның бұзылуы: дәрігерге кеңес беру үшін негіз. 3. Үйкіның бұзылуының жасөспірімдердің көңіл- күйіне, мінез-құлышқа, оку қабілетіне әсері. 4. Дұрыс үйкі: үйымдастыру әдістері, жағымды әдеттерді дарыту	Мерзімі кыркүйек	Жауаптылар Г.Жұрымбаева
2	Здоровый рацион для всей семьи	1. Бүкіл отбасы үшін сау және бүтін тағамдарды тандау. 2. Отбасы мүшелерінің ас мәзірін дайындауға, тамақ дайындауға және өнімдерді сатып алуға қатысуы. 3. Таңертенгі ас, түскі ас және кешкі ас өткізбей тенденстірліген тамақ. 4. Ес-түссіз шамадан тыс асыра сілтеу.	Мерзімі казан	Жауаптылар А.Женісова
3	Жадыны дамыту	1. Неліктен жасөспірім есте сактауда қыындықтар туындауы мүмкін 2. Жасөспірімдердің есте сактау ерекшеліктері 3. Жадыны жақсарту үшін мнемониктерді тәжірибеден өту 4. Жақсы жадқа қадамдар	Мерзімі қараша	Жауаптылар Ә.Бақытова

4	Балаңыздың пікірін ояту	1. Жасөспірімдердің психикалық қабілеттері мен дағдыларын дамытудың маңыздылығы. 2. Жасөспірімдердің интеллектуалының дамуына жеткіліксіз назар аудару проблемасы. 3. Жасөспірімдердің интеллектуалды дамуының тиімді құралдары. 4. Жасөспірімдердің интеллектуалдық дамуында ата-аналарды қолдау: практикалық ұсынымдар	желтоқсан	Н.Нурекеш
5	Жасөспірімнің түсінік алу және қабылдау тәртібі	Жасөспірімнің түсінік алу және қабылдау тәртібі 1. Жасөспірімдердің дамуын түсіну 2. Жасөспіріммен эмпатия дағдыларын және тиімді қарым-қатынасты дамыту 3. Жасөспірімнің өзін-өзі тиісті сезінуін және өзін-өзі сезінуін белгілеу жөніндегі ұсынымдар 4. Қолайлы жағдай жасау әдістері	қантар	А.Оспанова
6	Бұлдіретін сыртқы әсерлерге балалардың карсы тұруы	1. Экстремистік идеологияларға байланысты тәуекелдер мен қауіптер: Кейс-зерттеулер 2. Рухани иммунитетті қалыптастырудың негізі ретінде сынни ойлау және эмоциялық интеллект 3. Балалардың санасы мен мінез-құлқын дерадикализациялау тәсілдері 4. Отбасы мен мектептің профилактикалық қызметінің тиімді стратегиялары, ашық қарым-қатынасты ынталандыру және бірлескен іс-шараларға қатысу	ақпан	Г.Жұрымбаева
7	Балаңыз төтенше жағдайға дайын ба?	1. Төтенше жағдайлардың ерекшеліктері және төтенше жағдайлар кезінде нақты шаралар қабылдау 2. Төтенше жағдайға дейін және оның уақытында баланың мінез-құлқы қағидалары 3. Төтенше жағдайлар кезінде өзін-өзі бақылау	наурыз	А.Женісова

		4. Құтпеген қауіп кезінде адам өмірін сактап қалу үшін іс-қимыл алгоритмдері		
8	Әкелік — бала бақытының қайнар козі	1. Қазіргі әкенің құндылықтары қандай? 2. Әкесінің жеке қасиеттері 3. Әкені баланы тәрбиелеуге және тәрбиелеуге тарту 4. Сәтті өмір сұру үшін балада мықты қасиеттердің қалыптасуына әкенің ықпалы	сәуір	Ә.Бақытова